

## Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o statističnem programu Skupnosti 2008–2012

COM(2006) 687 konč. – 2006/0229 (COD)

(2007/C 175/02)

Svet je 19. januarja 2007 sklenil, da v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o zgoraj omenjenem dokumentu.

Strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 19. aprila 2007. Poročevalec je bil g. SANTILLÁN.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 436. plenarnem zasedanju 30. in 31. maja 2007 (seja z dne 30. maja) s 159 glasovi za, 1 glasom proti in 5 vzdržanimi glasovi.

### 1. Sklepne ugotovitve

1.1 EESO pozdravlja predlog statističnega programa za petletno obdobje 2008–2012 in se strinja s trditvijo, da so usklajeni in primerljivi statistični podatki nujno potrebni za razumevanje Evrope v širši javnosti, za udeležbo državljanov v razpravi in sodelovanje gospodarskih akterjev na enotnem trgu.

1.2 EESO poudarja, da bi Eurostatu in državnim statističnim uradom morali zagotoviti najboljše človeške in materialne vire, kar jih dopušča proračun, saj jim v nasprotnem primeru ne bo uspelo uresničiti vse bolj zahtevnih nalog, povezanih s statističnimi informacijami in s pomenom Evropske unije na mednarodnem prizorišču.

1.3 Odbor meni, da je treba odločneje poudariti vidike, povezane z dobrim počutjem Evropejcev, in v ta namen predlaga razširitev statističnega programa na naslednja področja:

- politike za otroke,
- staranje prebivalstva in položaj starejših ljudi,
- usklajevanje družinskega in poklicnega življenja ter
- socialna politika, ki bi morala tvoriti ločeno poglavje.

1.4 Pozornost, ki jo statistični program 2008–2012 namenja izboljšanju statističnih podatkov o izobraževanju in poklicnem usposabljanju, se utegne zdeti premajhna glede na pomen, ki ga ima izobraževanje pri uresničevanju lizbonskih ciljev.

1.5 Treba bi bilo izdelati tudi statistike o socialni ekonomiji, saj je ta sektor v Evropski uniji zelo razvit.

1.6 Nekaj je tudi področij, za katera so trenutno na voljo pomanjkljivi statistični podatki, zato bi jim petletni statistični program moral nameniti večjo pozornost. To so:

- priseljevanje in azil. To vprašanje postaja vse pomembnejše, o njem pa ni dovolj zanesljivih statistik,
- prestopništvo in kazensko pravosodje ter
- zaposlovanje. Čeprav imamo statistike o aktivnem delu

prebivalstva, o zaposlitvi, brezposelnosti itd., pa je zaradi hitrega razvoja trga dela – za katerega je značilno pojavljanje novih gospodarskih dejavnosti, novih poklicev in sklepanje novih vrst delovnih razmerij – treba stalno posodabljanje metode izvajanja raziskav in dela na tem področju.

1.7 EESO opozarja, da v skladu s pogodbo „priprava statistike (...) ne sme pretirano obremeniti gospodarskih subjektov“<sup>(1)</sup>, torej je treba:

- a) prvič, paziti na to, da se podjetjem, še posebej MSP, ne naložijo nepotrebni ali pretirani stroški, in
- b) drugič, da se zahteve po podatkih ne podvajajo. Uveljaviti bi bilo treba osnovno načelo, po katerem se lahko posamezna skupina podatkov predloži le enkrat, nato pa se ti podatki razširijo in posredujejo drugim statističnim organom v skladu z načeli, ki veljajo za statistične podatke v Skupnosti (zaupnost statističnih podatkov itd.).

1.8 Glede statističnih podatkov za zunanjo trgovino bi bilo treba odpraviti protislovja, ki se pojavljajo med podatki o izvozu ene države v drugo in podatki o uvozu v drugo državo iz prve. Z drugimi besedami, številke o izvozu iz A v B se ne ujemajo s številkami o uvozu v B iz A.

1.9 Zaradi raznolikosti Evropske unije s 27 državami članci EESO vztraja pri tem, da se je zelo pomembno potruditi za čim boljše usklajevanje statistične terminologije.

1.10 EESO meni, da je za zagotovitev čim večje nevtralnosti statističnih podatkov in spoštovanja drugih načel Evropskega statističnega kodeksa ravnanja (zlasti zaupnosti statističnih podatkov) bistveno nadzirati delovanje zasebnih agencij, ki neposredno ali posredno delujejo v okviru evropskega statističnega sistema.

<sup>(1)</sup> Člen 285(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

## 2. Vsebina predloga

2.1 Uredba Sveta (ES) št. 322/97 <sup>(2)</sup> narekuje sprejetje večletnega statističnega programa Skupnosti (SPS) <sup>(3)</sup>, v katerem so opredeljene usmeritve, glavna področja in cilji ukrepov, predvidenih za obdobje, ki ni daljše od petih let, in ki vzpostavlja okvir za proizvodnjo vseh statistik Skupnosti. SPS se izvaja s pomočjo letnih programov dela, ki zagotavljajo podrobnejše delovne cilje za vsako leto, ter posebne zakonodaje za glavne ukrepe. Po izteku programskega obdobja se za SPS pripravi vmesno poročilo o napredku in formalna ocena.

2.2 V tem okviru ima predlog odločbe, katere pravna podlaga je člen 285 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, za cilj oblikovanje celovitega strateškega programa za uradno statistiko Skupnosti, ki mora obsegati proizvodnjo in zagotavljanje izdelkov in storitev uporabnikom, izboljšanje kakovosti statistike in nadaljnji razvoj evropskega statističnega sistema (ESS) <sup>(4)</sup>.

2.3 Glavni namen uradnih statistik Skupnosti je nenehno krepiti razvoj, spremljanje in vrednotenje politik Skupnosti z zanesljivimi, objektivnimi, primerljivimi in usklajenimi dejanskimi podatki. Na nekaterih področjih institucije Skupnosti uporabljajo statistične informacije tudi neposredno za vodenje ključnih politik.

2.4 SPS 2008–2012 usmerjajo naslednje splošne prednostne naloge politik:

- blaginja, konkurenčnost in rast,
- solidarnost, ekonomska in socialna kohezija ter trajnostni razvoj,
- varnost in
- nadaljnja širitev Evropske unije.

2.5 V postopku priprave predloga odločbe se je Komisija posvetovala z vsemi zainteresiranimi stranmi, državami članicami EU, Efte in državami kandidatki ter tehničnimi delovnimi skupinami ESS. Evropski svetovni odbor za statistične informacije na gospodarskem in socialnem področju (CEIES) <sup>(5)</sup> in odbor za monetarno, finančno in plačilnobilančno statistiko (CMFB) <sup>(6)</sup> sta prav tako predložila mnenje o tem.

<sup>(2)</sup> UL L 52 z dne 22.2.1997, str. 1.

<sup>(3)</sup> Člen 3(1).

<sup>(4)</sup> Partnerstvo, v katerem so Eurostat, nacionalni statistični organi in ostali nacionalni organi, ki so v vsaki državi članici odgovorni za proizvodnjo in širjenje evropske statistike.

<sup>(5)</sup> Ustanovljen s Sklepom Sveta 91/116/EGS (spremenjenim s Sklepom Sveta 97/255/ES).

<sup>(6)</sup> Ustanovljen s Sklepom Sveta 91/115/EGS (spremenjenim s Sklepom Sveta 96/174/ES).

2.6 Glede pristopa programa – pri čemer sta bili na voljo dve možnosti, „omejen“ in „celovit“ – se je Komisija odločila za drugo možnost, ob tem pa upoštevala tri dejavnike: zmožljivost in učinkovitost ESS, stroške, ki jih imajo države članice, odgovorne za njegovo izvajanje, ter obremenitev podjetij in gospodinjstev.

## 3. Splošne ugotovitve

3.1 EESO je v preteklosti že večkrat izrazil svoje stališče o statističnih programih <sup>(7)</sup> ter o različnih vidikih statistične politike Unije. V splošnem Odbor vztrajno poudarja pomen, ki ga ima statistični sistem pri doseganju gospodarskih, socialnih in političnih ciljev Unije, in nujnost podpore in okrepitve tako Eurostata, osrednjega elementa v delovanju sistema, kot nacionalnih statističnih organov, ki sicer sodijo v pristojnost držav članic.

3.2 EESO želi te trditve ponoviti in glede obravnavanega predloga tudi poudariti tri elemente, ki terjajo zagotovitev čim boljšega statističnega sistema: vlogo EU kot akterja na svetovnem prizorišču, uresničevanje lizbonskih ciljev in tudi širitev, saj je usklajevanje statističnih podatkov 27 držav izziv brez primere v zgodovini. Skratka, če naj bo Unija uspešna, mora imeti učinkovit statistični sistem.

3.3 Kar zadeva financiranje, petletni program 2008–2012 predvideva sredstva v višini 274,2 milijona EUR, torej za 24,3 % več, kot je bilo za financiranje izvajanja predvideno v programu 2003–2007. Iz te vsote pa so izvzeti nekateri elementi, ki jih je treba prišteti <sup>(8)</sup>. Če prištejemo še upravne odhodke in sofinanciranje držav članic ali drugih organov, znaša skupna vsota odobritev za prevzem obveznosti 739,34 milijona EUR.

3.4 Vodenje statistik. V skladu s kodeksom ravnanja <sup>(9)</sup> nacionalni organi in statistični organ Skupnosti:

- a) vzpostavijo institucionalni in organizacijski okvir, ki pospešuje učinkovitost ter verodostojnost nacionalnih statističnih organov in statističnih organov Skupnosti za proizvodnjo in razširjanje uradnih statistik;

<sup>(7)</sup> Leta 1998 je EESO pripravil mnenje o predlogu odločbe Sveta o statističnem programu Skupnosti 1998–2002, UL C 235 z dne 27.7.1998, str. 60, in leta 2002 mnenje o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o statističnem programu Skupnosti 2003–2007, UL C 125 z dne 27.5.2002, str. 17.

<sup>(8)</sup> Odhodki za zaposlene in upravo, operativna sredstva za druge proračunske postavke s področja statistike, ki se lahko dodatno odprejo za pokrivanje novih ureditvenih potreb v obdobju 2008–2012 (ukrepi tipa Edicom), operativna sredstva, ki jih v okviru svojih proračunskih postavk namenjajo drugi generalni direktorati, sredstva na nacionalni in regionalni ravni. Da bi upošteval vse prednostne naloge programa, bo Eurostat prerazporedil lastne operativne in človeške vire.

<sup>(9)</sup> Priporočilo Komisije o neodvisnosti, celovitosti in odgovornosti statističnih organov držav članic in Skupnosti, COM(2005) 217 konč.

- b) spoštujejo evropske standarde, smernice in dobre prakse v postopkih, ki jih uporabljajo nacionalni statistični organi in statistični organi Skupnosti z namenom urejanja, zbiranja, obdelave in širjenja uradnih statistik ter prizadevanja za dobro upravljanje in učinkovitost, da se okrepi verodostojnost teh statistik;
- c) zagotovijo, da so statistike Skupnosti skladne z evropskimi standardi kakovosti in da so namenjene potrebam institucionalnih uporabnikov Evropske unije, vlad, raziskovalnih institucij, organizacij civilne družbe, podjetij in splošne javnosti.

3.5 Statistični program Skupnosti 2008–2012 namerava doseči 32 medsektorskih ciljev (navedenih v Prilogi I), obenem pa našteva približno 90 konkretnih ciljev in ukrepov (Priloga II), ki segajo tako na področje splošnih politik kot 18 specifičnih področij politike Unije.

3.5.1 Program določa ukrepe na naslednjih glavnih področjih:

- prosti pretok blaga
- kmetijstvo
- prosti pretok oseb, storitev in kapitala
- vizumi, azil, priseljevanje in druge politike, povezane s prostim pretokom oseb
- promet
- skupna pravila o konkurenci, obdavčevanju in približevanju zakonodaje
- ekonomska in monetarna politika
- zaposlovanje
- skupna trgovinska politika
- carinsko sodelovanje
- socialna politika, izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina
- kultura
- javno zdravje
- varstvo potrošnikov
- vseevropska omrežja
- industrija (vključno s statistiko o informacijski družbi)
- ekonomska in socialna kohezija

- raziskave in tehnološki razvoj
- okolje
- razvojno sodelovanje
- gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami.

#### 4. Posebne ugotovitve

4.1 Glede na zahtevnost zastavljenih ciljev v programu 2008–2012, med katerimi je tudi tesnejše sodelovanje med Eurostatom in statističnimi organi 27 držav članic, gre poudariti, da je treba dati prednost pripravi statistik in čim bolj izrabiti omejena sredstva, ki so na voljo.

4.2 Člen 4 predlagane odločbe zadeva opredelitev prednostnih nalog statističnih dejavnosti, da bi čim bolj izrabili omejene vire. Vendar pa ne določi meril ali nakaže načina za opredelitev teh prednostnih nalog. To bo težko doseči tudi zato, ker se obenem priporoča nadaljnji razvoj na nekaterih delovnih področjih ali ustvarjanje novih.

4.3 EESO se strinja s trditvijo, da bo „hiter razvoj zmogljivosti in dostopnosti interneta (...) v prihodnosti glavno orodje za razširjanje statističnih podatkov. Znatno bo povečal potencialni krog uporabnikov in tako ustvaril nove priložnosti za razširjanje“<sup>(10)</sup>. Da bi ta cilj dosegli in ob upoštevanju dejstva, da spletna stran Eurostata pomaga oblikovati podobo Evropske unije, je treba zagotoviti, da so podatki predstavljeni tako berljivo, preprosto in privlačno, kot to omogoča sodobna tehnologija.

4.4 EESO se strinja, da je treba pospešiti sodelovanje med Eurostatom in nacionalnimi statističnimi uradi<sup>(11)</sup>. Ob tem pa želi Odbor poudariti, da obravnavana odločba ne navaja nobene konkretnega načina za okrepitev tega sodelovanja.

4.5 Področja in prednostne naloge evropskih statistik. EESO želi poudariti, da se – kot je to razvidno iz seznama ukrepov, predlaganih v točki 3.5.1 tega mnenja – statistični sistem v bistvu osredotoča na gospodarske vidike in ne proizvaja dovolj podatkov o socialnih vidikih, ki neposredno vplivajo na življenje državljanov Unije. EESO še opozarja, da socialna politika za razliko od drugih ni ločeno področje, ampak sodi pod isti naslov kot izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina.

V Bruslju, 30. maja 2007.

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

<sup>(10)</sup> Priloga I, točka 3.6 Razširjanje.

<sup>(11)</sup> Priloga I, točka 3.6 Razširjanje.